

میزبانی آستان قدس رضوی از خانواده‌های شهدای جنگ ۱۲روزه در مشهدالرضا(ع)

پناه دل‌های داغ‌دیده در حریم امن رضوی

مشهدالرضا(ع)، شهر مهربان خورشید، این روزها میزبان خانواده‌هایی است که داغ فراق عزیزانشان را بر دل دارند و برای زیارت بارگاه منور امام رضا(ع) راهی این شهر شده‌اند؛ خانواده‌هایی که صبر و استقامتشان یادآور روزهای دشوار جنگ و ایثار کسانی است که جان خود را در راه دفاع از ایران فدا کردند. سفر به حریم امن رضوی، فرصتی است تا این زائران در جوار امام رئوف(ع) لحظاتی از آرامش و همدلی را تجربه کرده و در فضای معنوی حرم مطهر با یاد عزیزانشان نجوا کنند. به گزارش آستان‌نیوز، بنیاد کرامت رضوی در ادامه برنامه‌های خود برای تکریم خانواده‌های معظم شهدا، میزبان ۶۶ نفر از اعضای ۲۱ خانواده شهدای جنگ ۱۲روزه از تهران بود. این کاروان، دومین گروه از خانواده‌های شهدای این جنگ بود که برای زیارت و بهره‌مندی از برنامه‌های فرهنگی و معنوی به مشهد سفر کرد.

این میزبانی، تنها فراهم کردن امکان سفر و اقامت نبود؛ تلاشی بود برای آنکه خانواده‌های شهدا در مدت حضورشان در مشهد، با آسودگی خاطر به زیارت بپردازند و از فرصت هم‌نشینی با دیگر خانواده‌ها و خادمان رضوی بهره‌مند شوند. در روزهایی که جای خالی عزیزان بیش از همیشه احساس می‌شود، حضور در کنار کسانی که داغ و تجربه‌ای مشابه دارند، می‌تواند زمینه‌ای برای همدلی و همراهی فراهم کند. محمد معالی، مدیر امور زائران بنیاد کرامت رضوی با اشاره به برنامه‌ریزی انجام‌شده برای این سفر گفت: تلاش شده سطح مناسبی از تکریم و میزبانی برای خانواده‌های شهدا فراهم شود. به گفته‌او، زائران با قطارهای پنج‌ستاره به مشهد آمدند و در زائرسرای رضوی اسکان یافتند تا در طول سفر، دغدغه رفت‌وآمد و اقامت نداشته باشند و بتوانند از برنامه‌های پیش‌بینی‌شده استفاده کنند.

این سفر سه‌روزه از چهارشنبه ۲۸ مهر آغاز شد و تا شنبه دوم آبان ادامه داشت. در این مدت، برنامه‌هایی برای زیارت، آشنایی با ظرفیت‌های فرهنگی آستان قدس رضوی و بهره‌مندی از فضای معنوی مشهد تدارک دیده شد. زیارت دسته‌جمعی حرم مطهر، حضور در برنامه معنوی «شمیم رضوان»، بازدید از موزه‌های آستان قدس و میهمانی در مهمانسرای حضرت رضا(ع) از جمله بخش‌های این برنامه بود.

زیارت دسته‌جمعی برای بسیاری از اعضای کاروان فرصتی بود تا در کنار دیگر خانواده‌ها به حرم مطهر مشرف شوند و یاد عزیزانشان را در فضایی آکنده از معنویت زنده نگه دارند. حضور در حرم منور، خواندن دعا و ایستادن در کنار ضریح، برای زائرانی که با داغی سنگین سفر کرده بودند، لحظاتی ویژه و به‌یادماندنی رقم زد. در این دیدار، خادمان و دست‌اندرکاران برنامه نیز کوشیدند با همراهی و احترام، زمینه آسایش و آرامش میهمانان را فراهم کنند.

برنامه «شمیم رضوان» نیز بخشی از این میزبانی بود؛ فرصتی برای آشنایی بیشتر با معارف رضوی و بهره‌مندی از فضای معنوی حرم مطهر. بازدید از موزه‌های آستان قدس رضوی، بخش دیگری از برنامه را تشکیل می‌داد و زائران را با بخشی از تاریخ، هنر و میراث فرهنگی این مجموعه آشنا می‌کرد. در کنار این برنامه‌ها، حضور در مهمانسرای حضرت رضا(ع) و بهره‌مندی از غذای متبرک، تجربه‌ای بود که بسیاری از زائران، آن را با خاطره زیارت پیوند می‌زنند.

در پایان این سفر نیز هدایا و سوغات متبرک به خانواده‌ها اهدا شد؛ یادگاری‌هایی از سفر به مشهد و حضور در آستان امام رضا(ع). این هدایا، هرچند نشانه‌ای کوچک از ارادت و میزبانی خادمان بود، اما می‌تواند یادآور روزهایی باشد که خانواده‌ها در کنار یکدیگر و در جوار حرم قدس رضوی سپری کردند. معالی با اشاره به ادامه این برنامه‌ها گفت: آستان قدس رضوی در روزهای پیش‌رو نیز میزبان گروه دیگری از خانواده‌های داغدار خواهد بود. به گفته او، قرار است از دوشنبه تا جمعه، ۳۵۰ نفر از خانواده‌های معظم شهدا و جانبازان حادثه ترور یستی لامرد به مشهد بیایند و از برنامه‌های زیارتی و خدمات پیش‌بینی‌شده بهره‌مند شوند. این برنامه نیز در ادامه رویکرد بنیاد کرامت رضوی برای همراهی با خانواده‌هایی برگزار می‌شود که با فقدان عزیزان یا آسیب‌های ناشی از حوادث روبه‌رو شده‌اند.

میزبانی از این خانواده‌ها جلوه‌ای از تلاش برای زنده نگه داشتن یاد شهدا و قدردانی از صبر بازماندگان آنان است. در چنین دیدارهایی، زیارت تنها یکی از بخش‌های سفر نیست؛ فرصت گفت‌وگو، همدلی و شنیده شدن نیز اهمیت دارد. خانواده‌ها در کنار زیارت، با حضور در برنامه‌های مشترک و دیدار با یکدیگر، لحظاتی را در فضایی همراه با احترام و همدلی سپری می‌کنند.

آستان قدس رضوی با اجرای این برنامه‌ها می‌کوشد در حد توان، زمینه‌ای برای آرامش و تکریم خانواده‌های شهدا فراهم کند؛ خانواده‌هایی که با صبر و استقامت، یاد عزیزانشان را پاس می‌دارند. در مشهدالرضا(ع) خادمان رضوی می‌کوشند میزبانانی شایسته برای زائرانی باشند که با دلی داغدار به زیارت آمده‌اند؛ زائرانی که امید دارند در پناه مهر امام رئوف(ع)، اندکی از سنگینی روزهای دشوارشان را با نیایش و حضور در حرم مطهر التیام بخشند.

چراغ این خانه به روی عاشقان روشن است؛ خانه‌ای که هر دل شکسته می‌تواند در سایه‌سار امام رضا(ع) در آن مأوا گیرد و در میان زائران و خادمان، لحظاتی از همدلی و آرامش بیابد.

به همت سازمان عمران و نگهداری حرم مطهر رضوی، سنگفرش و ساماندهی بست شیخ بهایی بارگاه منور رضوی به پایان رسید

بست شیخ بهایی در سیمای تازه‌ای از زیبایی و ساماندهی

در قالب این پروژه، ۴هزار و ۴ مترمربع سنگفرش جدید با استفاده از سنگ قروه و گرانیت سیاه نظنز اجرا شد. سنگ‌های به‌کاررفته دارای ضخامت ۵ سانتیمتر هستند که با هدف افزایش دوام کف‌سازی انتخاب شده‌اند. همچنین در انتخاب و پرداخت سطح سنگ‌ها، کاهش لغزندگی و بازتاب ملایم نور برای تسهیل رفت‌وآمد زائران مورد توجه قرار گرفته است.

با توجه به قرارگیری رواق زیرسطحی امام حسین(ع) در زیر این محدوده، زیرسازی و عایق‌بندی کف نیز با ملاحظات فنی ویژه انجام شد. اجرای لایه‌های عایق رطوبتی و آب‌بندی در کنار شیب‌بندی و زیرسازی، با هدف جلوگیری از نفوذ رطوبت به فضای زیرین و حفاظت از سازه رواق صورت گرفته است.

در بخش دیگری از این پروژه، آب‌نمای جدیدی به مساحت ۴۹ مترمربع در بست شیخ بهایی اجرا شده است. در ساخت این آب‌نما از سنگ‌های چینی قروه، کریستال قروه و ازنا استفاده شده است. اجرای این آب‌نمای سه‌طبقه با فواره‌ای مرکزی در کنار ایجاد باغچه‌ها و توسعه فضای سبز، با هدف ارتقای کیفیت محیطی و زیبایی بصری بست شیخ بهایی انجام شده است.

الله ضمیری| آیت‌الله احمد مروی، تولیت آستان قدس رضوی از پروژه سنگفرش و ساماندهی بست شیخ بهایی حرم مطهر رضوی بازدید کرد؛ پروژه‌ای که با هدف بهسازی مسیرهای تردد زائران و ارتقای کیفیت محیطی این محدوده، پس از چهار ماه تلاش شبانه‌روزی خادمان سازمان عمران و نگهداری حرم مطهر رضوی به پایان رسید. به گزارش روابط عمومی سازمان عمران و نگهداری حرم مطهر رضوی، عملیات ساماندهی بست شیخ بهایی با هدف بهبود مسیرهای تردد، ارتقای کیفیت محیطی و زیباسازی یکی از محورهای مهم دسترسی زائران به صحن‌ها و رواق‌های حرم مطهر، از نهم خرداد۱۴۰۵ آغاز شد و پس از چهار ماه، با تلاش شبانه‌روزی خادمان عمران سازمان عمران و نگهداری حرم مطهر رضوی به پایان رسید.

این محدوده به مساحت حدود ۴هزار مترمربع، پیش‌تر در پی عملیات گودبرداری برای ساخت رواق زیرسطحی امام حسین(ع)، تخریب شده و سپس به‌صورت آسفالت در اختیار زائران قرار گرفته بود. همزمان با مراحل پایانی ساخت این رواق، سازمان عمران و نگهداری حرم مطهر رضوی اجرای طرح سنگفرش و ساماندهی این محدوده را در دستور کار قرار داد.

■ اجرای باغچه‌های جدید با فناوری باغ‌دام در بست شیخ بهایی

در جریان ساماندهی و بهسازی بست شیخ بهایی حرم مطهر رضوی، سه باغچه در ابعاد ۱۵متر ۵متر، ۳۰ در ۵متر و ۱۵ در ۵متر ایجاد شده که طراحی و اجرای آن‌ها با توجه به وجود رواق زیرسطحی امام حسین(ع) در زیر این محدوده، با استفاده از فناوری ساخت باغ‌دام انجام گرفته است. با توجه به قرارگیری این باغچه‌ها بر فراز فضای زیرسطحی، در اجرای آن‌ها تمهیدات فنی ویژه‌ای برای جلوگیری از نفوذ رطوبت، محافظت از سازه و کاهش بار وارده به سقف در نظر گرفته شده است. استفاده از لایه‌های عایق رطوبتی و ضد ریشه، لایه‌های زهکشی و فیلتر جداکننده خاک از جمله این اقدام‌هاست. همچنین به‌جای خاک معمولی و سنگین، از خاک سبک با ترکیبی از مواد مناسب برای کاشت گیاهان استفاده شده تا ضمن فراهم‌شدن بستر رشد گیاهان، وزن خاک بر سازه زیرین کاهش یابد.

در طراحی فضای سبز این سه باغچه، مجموعه‌ای از درختان، درختچه‌ها و گل‌های فصلی متنوع به‌کاررفته است. کاشت ۱۶ اصله نخل پالم، سه درخت زیتون کهنسال توپ‌پاری شده، ژینکوفر، عنبرالسائل، درختچه‌های سبک‌اس، پیتسپروم، ماهونیا، بربریس توپی و شمشاد توپی، بخشی از ترکیب گیاهی این فضا را تشکیل می‌دهد. همچنین برای ایجاد تنوع رنگی و جلوه فصلی، گل‌هایی مانند داوودی، همیشه‌بهار، بنفشه و شمعدانی نیز در باغچه‌ها

کاشته شده‌اند. در این مجموعه، حدود ۴هزار و ۲۰۰ بوته داوودی، ۳هزار بوته همیشه‌بهار و ۳هزار بوته شمعدانی به‌کاررفته است.

طراحی باغچه‌ها با توجه به معماری و فضای معنوی حرم مطهر رضوی انجام شده و ایجاد تقارن، خط آسمان هماهنگ و نمایی زیبا از زاویه دید زائران در صحن پیامبر اعظم(ص) مورد توجه قرار گرفته است. استفاده از صخره‌های طبیعی و اجرای فرش گل متناسب با فصل نیز از دیگر عناصر پیش‌بینی‌شده در این فضاهاست.

برای افزایش جلوه بصری باغچه‌ها در ساعات شب، نورپردازی ویژه‌ای در نظر گرفته شده است که بخشی از آن به درختان پالم و زیتون اختصاص دارد. همچنین گلدان‌ها و جداکننده‌های بتنی ساخته‌شده از مصالح جی‌اف‌آرسی (GFRC) به شکل قطعات گلبرگ، برای تفکیک و نظم‌دهی به بخش‌های مختلف باغچه‌ها استفاده شده‌اند؛ عناصری که در کنار کارکرد کاربردی، به هماهنگی معماری و زیبایی فضای سبز کمک می‌کنند.

اجرای این باغچه‌ها با تلفیق ملاحظات فنی، انتخاب گونه‌های گیاهی متناسب با محیط و توجه به منظر معماری، بخشی از برنامه ساماندهی بست شیخ بهایی است؛ اقدامی که در کنار نوسازی کفپوش‌ها و بهسازی مسیرهای تردد، به ارتقای کیفیت محیطی و زیبایی بصری این محدوده از حرم مطهر رضوی کمک می‌کند.

■ ارتقای روشنایی، کیفیت صوت و زیبایی بصری بست شیخ بهایی

همچنین با هدف ارتقای شرایط استفاده زائران از بست شیخ بهایی، برای تأمین روشنایی بست ۳۲ پروژکتور ۴۰۰ واتی نصب شده که روشنایی این محدوده را به میزان اعلام‌شده ۵۵۰ لوکس تأمین می‌کند و نسبت به گذشته حدود دو برابر افزایش یافته است. به‌منظور رفاه حال زائران نیز دو دستگاه آب‌خوری در محدوده بست نصب شده است. از دیگر اقدامات سازمان عمران و نگهداری حرم مطهر رضوی در این محدوده، نصب بلندگو و بهسازی سیستم صوتی با هدف ارتقای کیفیت پخش صدا و فراهم‌کردن شرایط مناسب‌تر برای برگزاری مراسم و بهره‌مندی زائران بوده است.

بر همین اساس در بخش تأسیسات برقی و مکانیکی بست شیخ بهایی اقدام‌های گسترده‌ای به‌منظور ارائه زیرساخت‌ها برای تأمین روشنایی، آبیاری فضای سبز و دیگر موارد موردنیاز انجام شده است. از جمله اجرای بیش از ۳هزار و ۵۰۰ متر کابل‌کشی برق و نصب تجهیزات روشنایی برای نورپردازی مسیرها، درختان، باغچه‌ها و آب‌نما در این محدوده صورت گرفت. همچنین بیش از ۳۹۰ متر لوله‌کشی فاضلاب، ۶۸۵ متر لوله‌کشی برای آب‌خوری‌ها و آب‌سردکن‌ها، بیش از ۲۷۶ متر لوله‌کشی شبکه آبیاری باغچه‌ها و بیش از ۱۵۰ متر لوله‌کشی آب‌نما

اجرا شده تا زیرساخت‌های لازم برای بهره‌برداری مناسب از این فضا فراهم شود.

باتوجه به اجرای پروژه رواق زیرسطحی امام حسین(ع) نیز در نمای ضلع غربی بست به میزان حدود ۵۰۰ مترمربع نماسازی مجدد متناسب و هماهنگ با نمای پیشین بست انجام شد. علاوه بر این، سازه ضلع غربی ورودی بست که پیش از این ناتمام مانده بود، تکمیل و نماسازی آن متناسب با بال شرقی اجرا شد تا هماهنگی بیشتری در نمای ورودی این محدوده ایجاد شود.

مجموع این اقدام‌ها، در کنار اجرای بیش از ۴هزار مترمربع سنگفرش، ایجاد باغچه‌ها و آب‌نمای جدید و بهبود روشنایی با هدف ارتقای کیفیت محیطی، زیبایی بصری و آسایش زائران در بست شیخ بهایی انجام شده است.

بست شیخ بهایی به‌عنوان یکی از مسیرهای مهم دسترسی زائران به صحن‌ها و رواق‌های حرم مطهر رضوی روزانه محل تردد شمار زیادی از زائران است. این پروژه با نوسازی کفپوش‌ها، ساماندهی مسیرهای عبور، توسعه فضای سبز و بهبود روشنایی، در راستای ارتقای ایمنی، آسایش زائران و کیفیت محیطی این بخش از حرم مطهر اجرا شده است.

